

[Holger Andersen.]

nes Uafhængighed end Bestemmelserne i andre Lande, og han sluttede sig til visse Udtalelser af det ærede Medlem Hr. Axel Møller ved første Behandling.

Naar det nu er en Kendsgerning, at Retsplejesystemet i andre Lande, og da i Særdeleshed Tyskland og England, har været af afgørende Betydning for den Retsplejereform, der gennemførtes her i Landet i 1916, naar det er en Kendsgerning, at det Arbejde, fremragende danske Jurister gennem mere end en Menneskealder har gjort for at faa reformeret den danske Retspleje, hviler paa udenlandske Retsplejesystemer, i Særdeleshed da de to, jeg har nævnt, saa forekommer det mig, at man netop med megen Vægt kan spørge om, hvorledes et Forhold som dette da er ordnet i fremmed Lovgivning.

Og naar det ærede Medlem Hr. C. C. Heilensen med sit Kendskab til Forhandlingerne paa Weimarrigsdagen i 1919 bestemt tog Afstand fra, at man kunde paaberaabe sig tyske Forbilleder for nærværende Lovforslag, idet han mindede om alle de mange Udtalelser, der den Gang fremkom mod „Die Politisierung der Gerichte“, skal jeg være den sidste til at benægte Rigtigheden af Henvisningerne til Forhandlingerne i Weimar paa dette Omraade. Men denne Politisering der Gerichte, som man kunde være Vidne til i Tyskland før Krigen og efter Krigens Afslutning, hvilede paa ganske andre Forhold og Forudsætninger end dem, der tages Sigte paa ved Reglerne i nærværende Lovforslag. Det var dog i første Linie den almindelige Uddannelse, som de tyske Dommere fik ved Universiteterne, den udpræget nationalistiske Paavirkning, de var Genstand for, der gav disse Mænd en Mentalitet, som prægede dem i hele deres Færd, naar de stilledes overfor at skulle dømme i Spørgsmaal af politisk Karakter. Derimod tror jeg, at ingen for Alvor tør paastaa, at tyske Rigsjustitsministre eller Enkeltstaters Justitsministre nogen Sinde skulde have prøvet paa at paavirke Medlemmer af tyske Domstole, endsigte at visse Bestemmelser i den tyske Retspleje skulde være indrettet paa en saadan Maade, at de fristede de tyske administrative Myndigheder dertil.

Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen mente at burde tillægge Retsplejeudvalgets Udtalelse en fuldkommen afgørende Betydning; det var noget i Retning af en stram Snaps for de Konserverative at sluge Retsplejeudvalgets Erklæring. Jeg maa sige, at den Kritik, det ærede

Medlem Hr. Holstein gjorde Retsplejeudvalgets Udtalelse til Genstand for, kan jeg i et og alt slutte mig til. Det hjælper ikke kun at paaberaabe sig Hensynet til Domstolenes Uafhængighed, som det sker i denne Erklæring, naar der ikke anføres noget som helst Bevis for, at Gennemførelsen af dette Lovforslag virkelig rummer, som et af de københavnske Blade, der ogsaa har været meget højt oppe i denne Sag, har kaldt det, et Attentat paa Domstolenes Uafhængighed.

Netop i Betragtning af, at den gældende Retsplejelov herhjemme er i højeste Grad paavirket af Retsplejereformer i Udlandet, forekommer det mig, at Henvisning til Udlandet, som man dog ellers ikke mindst fra det radikale Venstres og det socialdemokratiske Partis Side er i højeste Grad tilbøjelig til at foretage, er af Interesse i denne Sag; og da nu det ærede Medlem Hr. Axel Møller har henvist til den tyske Lovgivning, vil jeg gerne tillade mig kort, men saa indgaaende som muligt, at referere de paagældende tyske Bestemmelser, som altsaa har været gældende i Tyskland i lang Tid og mig bekendt aldrig dér har rummet nogen Fare for Domstolenes Uafhængighed, saaledes som man befrygter af dette Lovforslag.

Konstitutionsprincippet er konsekvent, men graduelt gennemført i tysk Lovgivning. Ved Amtsretterne, Underretterne, er Konstitutionen — eller Kommissoriet, som de kalder det — ganske ubegrænset tilladt. I næste Instans, Landsretterne, kan Konstitution finde Sted saavel paa bestemt som paa ubestemt Tid. I første Tilfælde kan Konstitutionen ikke ophæves, før den for samme fastsatte Tid er udløbet; i Tilfælde af, at Konstitutionen er foretaget paa ubestemt Tid, kan den ikke hæves, før den Omstændighed, der har bevirket den, er bortfaldet. Ved Overlandsretterne er Konstitution ligeledes tilladt, men her kun tilladt i Form af saakaldte virkelige „Hilfsrichter“, Hjælpedommere, og disse maa kun være fast ansatte Dommere, altsaa ikke Assessorer, medens Konstitution ved Amtsretter og Landsretter kan omfatte baade Assessorer og fast ansatte Dommere. Ved Rigsretten derimod, altsaa svarende til Højesteret, er enhver Konstitution forbudt, saaledes at det ærede Medlem Hr. Axel Møller har fuldkommen Ret i den Opfattelse, at man ved Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag i nogen Grad faar en Ordning som den, man har kendt i Tyskland.

Jeg tør maaske ogsaa minde om, at meget fremragende tyske Politikere som